

SPRAWDZIAN

IMIĘ I NAZWISKO:

BALLADYNA

Balladyna, fragmenty

Akt I scena 3 „Balladyna”

Chata Wdowy.

Wdowa i jej córki
Alina i Balladyna wychodzą z sierpem

WDOWA

Zakończony dzień pracy. Moja
Balladyno, Twoje rączki od słońca
całe się rozplyną Jak lodu
kryształiki. Już my jutro rano Z
Alinką na poletku dożniemy
ostatka;

A ty, moje dzieciátko, siedź sobie za
ścianą..

ALINA

Nie! nie, nie, jutro odpoczywa matka,
A my z siostrzycą idziemy na
żniwo. Słoneczko lubi twoje
główkę siwą

I leci na nią by natrętna osa
Do białych kwiatków; ani go od włosów
Liściem odpędzić; że też nigdy
chmurki Bóg nie nadwieje, aby cię
zakryła.

O! biedna matko!

WDOWA

Dobre moje córki,

Z wami to nawet ubożyzna miła;

A kto posieje dla Boga, nie straci.
Zawsze ja myślę, że wam Bóg
zapłaci Bogatym mężem... a kto wie?
a może

Już o was słyszą na królewskim
dworze? A my tu żniemy, aż tu
nagle z boru

Jaki królewic — niech i kuchta dworu
Albo koniuszy — zajeżdża kareta..
I mówi do mnie: „Podściwa kobieto,

Daj mi za żonę jedną z córek”. —
„Panie! Weź Balladynę, piękna jak
dziewanna”. — Tobie się także,
Alino, dostanie

Rycerz za męża... ale starsza panna
Powinna prędzej zostać panną
młodą,

W rzeczulkach woda goni się za
wodą. Mój królewicu, żeń się z
Balladyną.

BALLADYNA

Gdzie ty mój grzebień podziłaś,
Alino? Co ty tam słuchasz, jak
się matce marzy.

ALINA

Wiesz, Balladyno, że to jej do
twarzy, Kiedy śni głośno, kiedy
się uśmiecha.

WDOWA

do Balladyny

Dobrze ty mówisz! Chata taka
licha, A mnie się marzy Bóg
wie nie co...

Ale Bogu się także w wiekuistej chwale
Musi coś marzyć... a gdyby też
Bogu Chciało się matce dać złotego
zięcia...

BALLADYNA

Ach! słysząc jakiś tarkot na rozłogu,
Jedzie gościńcem dwór jakiegoś
księcia. Pięć koni... złota karetka...
ach kto to?... Jedzie aleją.. Jak to
pięknie złoto Między drzewami
błyska!... Ach! mój Boże, Co im się
stało?... śród naszego mostu Powóz
prrr... stanął... i ruszyć nie może...

Źródło: <https://wolnelektury.pl/media/book/pdf/balladyna.pdf>

1. Jak nazwiesz ten tekst w dramacie?

„Chata Wdowy. Wdowa i córki jej Balladyna i Alina wchodzi z sierpami.”

Tekst ten umożliwia lepsze zrozumienie utworu, ponieważ zastępuje nieobecnego
w dramacie.....

2. Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F- jeśli jest fałszywe.

W załączonym fragmencie dramatu występują tylko postaci realistyczne.	P/F
„Złoty zieć” to zieć bogaty.	P/F
W zdaniu „W rzeczutkach woda goni się za wodą” w wyrazie „rzczułki” występuje oboczność w temacie słowotwórczym.	P/F
W zdaniu „A kto posieje dla Boga, nie straci” w wyrazie „posieje” znajduje się przyrostek.	P/F

3. Wyraz „dzieciątko” to:

- a.) związek frazeologiczny,
- b.) zdrobnienie,
- c.) archaizm,
- d.) zgrubienie.

Wyrazem podstawowym słowa „dzieciątko” jest wyraz.....

4. *Balladyna* jest tragedią. Oceń prawdziwość zdań dotyczących tragedii jako gatunku literackiego.

1.	Tragedia to utwór sceniczny.
2.	Bohaterowie są skazani na życiową klęskę z powodu konfliktu pomiędzy dążeniami postaci a zasadami moralnymi, losem.
3.	Przyroda jest w niej świadkiem i bohaterem zdarzeń.
4.	Obecne są postaci fantastyczne.
5.	Wywodzi się z podań ludowych.
6.	Jest gatunkiem dramatycznym.

Wybierz prawidłową odpowiedź spośród podanych:

- a.) Odpowiedź 3. jest błędna, pozostałe są prawidłowe.
- b.) Wszystkie odpowiedzi są poprawne.
- c.) Odpowiedzi: 1., 2., 6. są poprawne, a pozostałe - błędne.
- d.) Odpowiedzi: 1., 2., 4., 6. są poprawne, a pozostałe - błędne.

5. Na podstawie przytoczonego fragmentu wypisz dwie cechy charakteryzujące Alinę, a następnie do każdej z nich dopisz cytat, który ujawnia tę cechę.

Cecha 1:	Cytat:
Cecha 2:	Cytat:

6. Na podstawie przytoczonego fragmentu tekstu wskaż, komu bardziej sprzyja Wdowa - Alinie czy Balladynie. Uzasadnij swoje stanowisko.

ŚWITEZIANKA

1. Podaj dwa elementy fantastyczne występujące w balladzie *Świtezianka*.

2. W jaki sposób autor osiągnął w utworze nastrój tajemniczości. Podaj dwa sposoby.

3. Uzupełnij zdanie. Wybierz odpowiedzi a lub b i c lub d:

Pojawiający się w tekście „Świtezianki” wyraz „żarzewie” pochodzi od słowa a/b i można go zastąpić synonimem c/d.

a. żarzyć się
żarliwość

c. męka
D. ogień

4. Którym z poniższych cytatów można wyrazić wymowę utworu Adama Mickiewicza. Zaznacz poprawną odpowiedź:

- a.) *Przebaczenie jest najtrudniejszą miłością.* (Albert Schweitzer)
- b.) *Nic w naturze nie ginie. Nie ma kary bez winy.* (Tadeusz Dołęga-Mostowicz)
- c.) *Nie winię nikogo, gdyż to nie ludzie winni, tylko sytuacja.* (Witold Gombrowicz)

Uzasadnij swój wybór odwołując się do cytatu i całego tekstu:

5. Dokończ zdanie. Wybierz termin a albo B i odpowiednie uzasadnienie spośród 1-3.
Przytoczony tekst jest fragmentem

bajki,	o czym świadczy		opis emocji bohatera i występowanie monologu.
			dydaktyzm utworu i wykorzystanie alegorii.
ballady,			nastrój grozy i elementy fantastyki.

6. Tytułowa bohaterka utworu Adama Mickiewicza jest mieszkanką jeziora. podaj jego nazwę i zapisz formant, dzięki któremu utworzono „imię” dziewczyny.

Nazwa jeziora - _____ formant - _____

Wykorzystaj ten sam formant i utwórz nazwę mieszkanki wybranej miejscowości.

7. Uzasadnij, że poniższa grafika mogłaby stać się ilustracją do ballady A. Mickiewicza.
Podaj dwa argumenty.

